

सम्पादकीय

नदी नालाको सरसफाई होस्

सप्तरी जिल्ला प्रकृतिको दृष्टिले धनी भए पनि संरक्षणको अभावमा यसको स्रोतहरू दिन प्रतिदिन बिग्रै गएका छन्। विशेषतः यहाँका नदी-नालाहरू प्रदूषित बन्दै गएका छन्, जसको असर केवल वातावरणमै सीमित छैन-स्वास्थ्य, कृषि, रेखीय योजना र समग्र विकासमा पनि गहिरो प्रभाव परेको छ। खाँडो, जिता, महुली, भलुवाही जस्ता प्रमुख नदीनालाहरू प्लास्टिक, औद्योगिक फोहर र ढल मिसावटका कारण विस्तारै नाला भैं बन्दै गएका छन्। गाउँ-सहर दुबै क्षेत्रमा अव्यवस्थित फोहोर व्यवस्थापन र जनचेतनाको कमीले जल स्रोतहरूलाई दुर्गम्भित र प्रदूषित बनाएको छ।

नदी-नालाको संरक्षण केवल सौन्दर्यकरणको विषय होइन, यो मानव स्वास्थ्य, भूमिगत जल संरक्षण र बाढी नियन्त्रणका लागि अत्यावश्यक छ। सरसफाई नगरे, वर्षायाममा डुबानको समस्या भनै भयावह बन्न सक्छ। स्थानीय सरकार, सामुदायिक संघसंस्था र जनताको सहभागितामा नियमित सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गरियोस्। विद्यालयस्तरदेखि नै सरसफाई र वातावरणीय चेतना फैलाउनपछि।

तसर्थ कानुनी रूपमा नदी प्रदूषण रोक्ने उपायहरू लागू गर्न ढिलाइ गर्नु हुँदैन। नदी-नाला सफा भए मात्र हामीले आफ्नो वातावरणलाई जोगाएको ठन्न सकिन्छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार
Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338
कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288
हाउंड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

फेन्चाइज प्रतियोगिताले फुटबलमा त्याएको उत्साह

- राजु सिलवाल

काठमाडौं, १४ वैशाख (रासस)।

नेपालमा लिग फुटबल नै आयोजना हुन नसकिरहेको वर्तमान अवस्थामा निजी क्षेत्रको तर्फबाट सञ्चालन गरिएको फेन्चाइज फुटबल प्रतियोगिताले नेपाली फुटबल खेलाडीहरूलाई प्रतिभा प्रदर्शन गर्ने उचित अवसर दिएको छ। नेपाल स्पोर्ट्स एण्ड इभेन्ट म्यानेजमेन्टद्वारा आयोजित नेपालकै सबैभन्दा पहिलो फेन्चाइज खेलकुद प्रतियोगिताको तेस्रो संस्करण करिब एक महिनासम्म सञ्चालन भएको थिए।

मुलुकको फुटबलको विकासका लागि रहेको आधिकारिक संस्था अखिल नेपाल फुटबल सङ्घले पर्वघोषित नकआउट फुटबल प्रतियोगितासमेत गर्ने नसकेको अवस्थामा मुलुकका विभिन्न सात जिल्लाको प्रतिनिधित्व रहेको एनएसएल फुटबल प्रतियोगिताको गत शनिवार सम्पन्न फाइनलमा ललितपुर सिटी फुटबल क्लबले पोखरा थण्डसलाई एक गोलकार्विरुद्ध दुई गोल प्रहार गरी उपाधि रक्षा गर्न सफल भएको थिए। सो खेलको मध्यान्तरअधि समय समाप्त हुनु तीन मिनेटअधि ललितपुरका तर्फबाट नाइजेरियाका खेलाडी इमोह इजेक्टेले पहिलो गोल गरेका थिए। मध्यान्तरपछि ६३५५ मिनेटमा पोखराका सुदील राईले गोल फर्काएर खेललाई बाबाको रिपोर्ट दिएको थिए। यस्तै नेपाली महिला राष्ट्रिय फुटबल टिमकी खेलाडी प्रिति राईलाई आयोजकले स्कुटर प्रदान गरेका ग्रोत्साहित गरेका थिए।

गत वर्ष पनि विजेता रहेको ललितपुर टिमका कप्तान अनन्त तामाडले आफ्नो टिमलाई लगातार दोस्रोपटक उपाधि दिलाउन सफल भएका छन्। कप्तान तामाड स्तरीय खेलाडीहरू रहेका पोखरा टिमले कडा प्रतिस्पर्धा गरेकाले फाइनल जित्न सजिलो नभएको बताउँछन्। यो प्रतियोगितामा

इङ्लियाण्डका प्रशिक्षक साइमन ग्रेसनको प्रशिक्षणमा ललितपुरले अपराजित टिमका रूपमा स्थापित हुन सफल भएको छ। पोखरा

टिमका कप्तान आयुष घलानले सर्वोत्कृष्ट खेलाडीघोषित बन्दै रुदुई लाख ५० हजार पुरस्कार जित्न सफल भएका छन्। उनले आगामी वर्ष राम्रो नतिजा त्याउन आफ्नो टिमले प्रयास गर्ने धारणा व्यक्त गरे। पोखरा टिमका गोलकिपर गिलामो प्रिसोले पाँच खेलमा एक गोल पनि नखाएर रु एक लाखको उत्कृष्ट गोलकिपर पुरस्कार जितेका थिए। प्रथम विजेता ललितपुर टिमका सन्तोष खेलाडीहरूलाई प्रतियोगिताको तथा टाइब्रेकरबाट खेलको निर्णय भएको क्षण भने दर्शकहरूले अनुभव गर्नु परेन।

यस प्रतियोगितामा नेपाली खेलाडीहरूले एकैटिममा रहेका विदेशी खेलाडीहरूसँग खेल्ने मौका पाएका थिए। विदेशी प्रशिक्षक तथा खेलाडीहरूबाट ने पाली खेलाडीहरूले थप खेल कौशल सिक्न पाए जसको दुरागामी महत्व रहेको छ। विदेशमा रहेका ने पाली खेलाडीहरू तथा विदेशी खेलाडीहरूलाई समेत यो प्रतियोगिता नेपालप्रति आकर्षण गर्ने एउटा माध्यम बनेको छ। व्यावसायिक खेलको जग नवनिसको को ने पालमा खेलाडीहरूलाई अक्सन गर्दै लाखौं पारिश्रमिक दिएर खेलाउनु विभिन्न देशबाट करोडौं खर्च गरेर खेलाडीहरू आमन्त्रण गर्नु त्यति सहज छैन। प्रतियोगिताको आयोजनाका साथै विभिन्न क्लबकालागि निजी क्षेत्रका तर्फबाट गरिएको लगानीको प्रतिफल उठन अफै केही वर्ष धैर्य गर्नुपर्ने स्थिति रहेको देखिन्छ। तर यस्ता प्रतियोगिताको निरन्तरताले खेलकुद क्षेत्रलाई समझ बनाउदै लैजान सकिने छिमेकी मुलुकहरूमा भइरहेको खेल गतिविधिबाटै प्रष्ट हुँछ।

नेपालको राष्ट्रिय फुटबल टिममा नरहेका खेलाडीहरूले अब एनएसएल फुटबल प्रतियोगिताका माध्यमबाट निकट भविश्यमा देशको प्रतिनिधित्व गर्ने अवसर

देशमा व्यावसायिक फुटबल खेलिरहेका विदेशी खेलाडीहरूको खेल होर्ने अवसर पाएका थिए।

फाइनलको दिन दशरथ रङ्गशालामा टन्नै भरिएको थियो। फुटबलप्रेमीहरूले टेलिभिजनको प्रत्यक्ष प्रसारणका साथै विभिन्न सामाजिक माध्यमबाट समेत खेल होरेका थिए। तर प्रतियोगिता अवधिभर निर्धारित समयमा निर्णय हुन नसकी अतिरिक्त समय थप गरिएको तथा टाइब्रेकरबाट खेलको निर्णय भएको क्षण भने दर्शकहरूले अनुभव गर्नु परेन।

यस प्रतियोगितामा नेपाली खेलाडीहरूले एकैटिममा रहेका विदेशी खेलाडीहरूसँग खेल्ने मौका पाएका थिए। अधिल्लो संस्करणमान्बन्दा यसपटक प्रथम र दोस्रो भएको टिमको पुरस्कारमा रु १० लाख रु ३० लाख पुरस्कार प्राप्त गरेको थियो। अधिल्लो वर्ष प्रथम भएको टिमले रु ८० लाख रु २० लाख वृद्धि गरिएको थियो। अधिल्लो वर्ष प्रथम भएको टिमले रु ७० लाख र दोस्रो टिमलाई रु २० लाख पुरस्कार पाएको थियो। यसैगरी विभिन्न विधामा उत्कृष्ट भएका खेलाडीहरूलाई पुरस्कार गरिएको लाखौं नगद पुरस्कारले पनि प्रतियोगिताको बजेट बढाउन गएको थियो।

पहिलोपटक 'रेड कार्ड' खारेज

प्रतियोगिताअन्तर्गत भएका केही खेलमा विवाद पनि भएका थिए। फाइनलमा समेत प्रतिस्पर्धी टिमबीचको विवादले विगत लागिसकेको स्थितिलाई भारी रेफ्री रामदशनले सम्हालेका थिए। धनगढी र ललितपुरबीचको खेल बढी विवादस्पद मानिएको थियो। खेलका क्रममा ललितपुर एफसीका मिडफिल्डर मणिकुमार लामालाई रेफ्रीले 'रेड कार्ड' देखाएर मैदानबाट निष्काशित गरेका थिए। तर अपिल गरिएपछि भएको छानविनमा मणि निर्दोष देखिएपछि उनलाई दिइएको 'रेड कार्ड' खारेज गरी फाइनलमा खेल अनुमति दिइएको थियो।

नेपालको फुटबल इतिहासमा यसरी रेफ्रीले देखाइसकेको 'रेड कार्ड' खारेज गरिएको यो पहिलो हो। प्रतियोगिताकै दौरानमा म्याच डाइरेक्टर र रेफ्रीलाई समेत हातपातको प्रयाससमेत हुनु सामान्य घटना होइन। अनुशासनकै कारण पोखरा टिमलाई आयोजक समितिका तर्फबाट रु ५० हजार जरिवाना समेत गरिएको थियो। श्रम स्वीकृति नभएका खेलाडीलाई खेलाइएकामा बिरोध गरिदा खेल १८ मिनेट ढिलो सुरु भएको जस्ता घटना पनि प्रतियोगितामा भएका थिए।

विश्व प्रसिद्ध फुटबलरको उपस्थिति

एनएसएल फुटबलका सिलसिलामा विश्वमै चर्चित मानिएका ब्राजिलका फुटबलका हस्ती रोबर्टो कालोसको नेपाल आगमनले पनि नेपाली खेलाडी तथा फुटबल प्रेमीहरूको उत्साह थपेको थियो। उनको नेपाल भ्रमण दुई दिनको मात्र भाए तापनि नेपालको फुटबल इतिहासमा महत्वपूर्ण मानिएको छ। उनको भ्रमणका माध्यमबाट नेपालको विश्वमा प्रचार भएको छ। उनले ढाका टोपी लगाएर खिचेको फोटोलाई विभिन्न सञ्चार माध्यमले प्रकाशित गरेका थियो। अभ खुसीको कुरो ललितपुर एफसीका गोलकिपर सुमित श्रेष्ठले ब्राजिलका विश्वकप विजेता फुटबल टिमका हस्ती कालोसले प्रहार गरेको पहिलो फ्रिंग काँकी तीन पृष्ठमा

दर्ता नं. ११/०६८/०६९

जनज्योति कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड

मुख्य कार्यालय मलेठ-९, सप्तरी

मिति : २०८२।०१।१४

ऋण बुझाउने ३५ दिने सार्वजनिक सुचना

यस जन ज्योति कृषि सहकारी संस्था लि. र

सबै आमाप्रति समर्पण र कृतज्ञताको भावना प्रगाढ बनोसः प्रधानमन्त्री

काठमाडौं, १४ बैशाख (रासस)। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले आमा पृथ्वीको प्रत्यक्षस्वरूपका रूपमा भएकाले आमाप्रति सबैको समर्पण र कृतज्ञता प्रगाढ हुनुपर्ने धारणा राख्नुभएको छ।

आइतवार मातातीर्थ औंसिका अवसरमा उहाँले सामाजिक सञ्जालमार्फत सबै आमाप्रति समर्पण र कृतज्ञताको भावना अभ्युक्त भएको छ।

रुपनी राईडर्सलाई हराउँदै युथ 'बजेट परम्परागत र वितरणमुखी हुनुहुँदैन'

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १४ गते।

राजविराजमा संचालित अन्तर जिल्ला स्तरीय क्लब टि ट्रावान्टी क्रिकेट प्रतियोगिता अन्तर्गतको खेलमा युथ एकेडमीले विजयी शुरुवात गरेको छ।

आईतवार पविमाविको खेल मैदानमा सम्पन्न उद्घाटन खेलमा रुपनी राईडर्सलाई ६ विकेटले पराजित गर्दै युथ एकेडमीले विजयी शुरुवात गरेको हो।

टस जितेर व्याटिङ्ग थालेको रुपनी राईडर्सले १७ ओभर ६ बलमा सबै विकेट गुमाएर १ सय ७ रनको योगफल खडा गरेका थिए।

जसमा व्याटिङ्ग तर्फ शिव अधिकारीले ४६ रन तथा गुणान्द राय १० रन बनाए। बलिंग तर्फ युथ एकेडमीका गोमान्द अमात्य इविकेट, भिमकुमार यादव, सन्तु मण्डल, अभिषेक कार्कीले समान २/२ र सन्दिप यादवले १ विकेट हात पारे।

१ सय ८ रनको लक्ष्य सहित जवाफी व्याटिङ्गमा उत्रिएका युथ क्रिकेट एकेडमीले १६ ओभर १ बलमा ४ विकेट गुमाएर विजयी लक्ष्य हासिल गरे।

जसमा भिम यादव ३१ र

अभिषेक कार्कीले अविजित २३ को पारि खेलेपछि युथलाई खेल जित सहज भएको हो। युथको पारिमा विकास दास १९ र निरज यादवले १७ रनको योगदान गरे।

बलिंग तर्फ रुपनीका विष्णु मण्डल २ तथा गुणान्द राय र असोक मेहताले १/१ विकेट लिएका थिए। खेलमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने अभिषेक कार्की प्लेयर अफ दि म्याच अभिषेक घोषित जनाएको छ।

खेल शुरुहुनु अघि बलान विहुल गाउँपालिकाका अध्यक्ष खेमचन्द्र यादवले व्याटिङ्ग र राजविराज नगरपालिका बडा नम्बर ६ का अध्यक्ष शशी चौधरीले बलिंग गर्दै खेलको उद्घाटन गरेका थिए।

क्रिकेट विकास प्रतिष्ठानका अध्यक्ष ई. ईन्द्रनारायण देवको अध्यक्षतामा आयोजित उद्घाटन समारेहमा राजविराज नगरपालिका बडा नम्बर १६ का अध्यक्ष रामेकवाल यादव, सप्तरी क्रिकेट सँघका सचिव चन्द्रनकुमार यादव, अन्तराष्ट्रिय क्रिकेटर दिपेन्द्र चौधरी, क्रिकेट विकास प्रतिष्ठानका बरिष्ठ उपाध्यक्ष गणेश आश लगायतले क्रिकेटको विकासका लागि सबैले आ-

आफनो स्तरवाट सहयोग गर्नु पर्नेमा जोड दिएका थिए।

वैशाख २१ सम्म चल्ने प्रतियोगितामा जिल्लाका ६ वटा क्रिकेट क्लबको सहभागिता रहेको छ। प्रतियोगिताको विजेता र उपविजेता लाई ट्रफी, मेडलका साथै नगद पुरस्कारको व्यवस्था समेत मिलाईएको आयोजक क्रिकेट विकास प्रतिष्ठान सप्तरीले गर्नुपर्ने छ, तर पनि मेरो अनुरोध भए।

खेल शुरुहुनु अघि बलान विहुल गाउँपालिकाका अध्यक्ष खेमचन्द्र यादवले व्याटिङ्ग र राजविराज नगरपालिका बडा नम्बर ६ का अध्यक्ष शशी चौधरीले बलिंग गर्दै खेलको उद्घाटन गरेका थिए।

क्रिकेट विकास प्रतिष्ठानका अध्यक्ष ई. ईन्द्रनारायण देवको अध्यक्षतामा आयोजित उद्घाटन समारेहमा राजविराज नगरपालिका बडा नम्बर १६ का अध्यक्ष रामेकवाल यादव, सप्तरी क्रिकेट सँघका सचिव चन्द्रनकुमार यादव, अन्तराष्ट्रिय क्रिकेटर दिपेन्द्र चौधरी, क्रिकेट विकास प्रतिष्ठानका बरिष्ठ उपाध्यक्ष गणेश आश लगायतले क्रिकेटको विकासका लागि सबैले आ-

युथलाई उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा दिएको छ। प्रतियोगितामा शीर्ष तीन स्थान हात पार्ने समूहले क्रमशः रु ७५ हजार, रु ५० हजार र रु २५ हजार पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन्।

खेलहरू ललितपुरको च्यासल फुटबल मैदानमा हुनेछ। पुरुषमा आठ तथा महिलामा चार समूहले

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। पुरुषमा मध्येस, लिगपछि शीर्ष दुई स्थानमा रहने

काठमाडौं, १४ वैशाख (रासस)।

प्रतिनिधिसभाको आइतवारको वैठकमा सांसदहरूले राजधानीमा भइरहेका विभिन्न प्रदर्शन, प्रदर्शन, मौलिक हकको कार्यान्वयनका लागि आगामी अर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माण, सामाजिक सञ्जालको दर्ता प्रक्रियामा रहेको कानुनी व्यवधान अन्त्य गर्न सरकारलाई सुझाव दिनुभयो।

वैठकको विशेष समयमा उहाँले देश र जनतालाई केन्द्रित गरेर नीति कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा नहुँदा अर्थिक समूद्धिले गति लिन नसकेको बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "यसअधिका सबै बजेट परम्परागत भएकाले विकासलाई नहुनु आवश्यकताका आधारमा जनता केन्द्रित हुनुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ।

वैठकको विशेष समयमा

उहाँले देश र जनतालाई केन्द्रित गरेर नीति कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा नहुँदा अर्थिक समूद्धिले गति लिन नसकेको बताउनुभयो।

सांसद केसीले स्रोतसाधनलाई अध्ययन गरेर आत्मनिर्भरमुखी र कृषिमा आधारित बजेट त्याउन सरकारलाई सुझाव दिनुभयो।

"बजेट त्याउनु भन्ना तीन महिलाअधिदेवि बजेटका बारेमा छलफल गर्नुपर्ने भनिए पनि त्यसो हुन सकेको छैन, यही अधिवेशनमा करिब ३२ वटा विधेयक पारित गर्नुपर्ने छ, तर पनि मेरो अनुरोध भए।

क्रिकेट विकास प्रतिष्ठानका अध्यक्ष शशी चौधरीले बलिंग गर्दै खेलको उद्घाटन गरेका थिए।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मी र एपिएफ क्लब सहभागी हुनेछन्। एपिएफ हक्कीमा नयाँ समूह रहेको आयोजकले जनाएको छ। पुरुषमा सहभागीलाई दुई समूहमा विभाजन गरिएको छ। प्रतियोगिता लिग कम नकारात्मक आधारमा हुने महासचिव श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले राउन्ड रोविन लिगका आधारमा प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। राउन्ड रोविन लिगपछि शीर्ष दुई स्थानमा रहने

समूहबीच उपाधिका लागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ। पुरुष तथा महिला दुवै प्रतियोगितामा शीर्ष तीन स्थान हात पार्ने समूहले क्रमशः रु ७५ हजार, रु ५० हजार र रु २५ हजार पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन्।

विधागततर्फ उत्कृष्ट हुने

खेलाडीलाई जनही रु पाँच हजार

पुरस्कार दिनुभयो।

प्रतियोगिता लिगका आधारमा

महासचिव श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

राउन्ड रोविन लिगका आधारमा

प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्।

महिलातर्फ गण्डकी, मध्येस र

बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले

</div